

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

Geismar, Justus Moritz von

Coloniæ Agrippinæ, 1691

Ad tit. XXXXI. de restitutione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62259)

cùm Chor-Episcopi tantùm ordinati fuerint ad Ecclesiam ordinario subiectam, quod quemadmodum de jure fieri non debet, quoniam in eadem Civitate plures Episcopos jurisdictionem habentes esse non convenit, ita & Chor-Episcopi cassati & amplius in usu non sunt. *Layman, lib. 5. Tract. 9. cap. 9. num. 2.*

A D T I T. XXIX.

AD Num. 21. *adde*: Ubi observatur, quòd Delegatus debeat citato inferre verba commissionis delegatæ, originale autem comparanti ostendere. *Myns. 3. obs. 1.*

*Ad Num. 38. post verba L. 1. §. si fu-
dex ff. de judic. adde*: Sic prorogari quidem potest de tempore ad tempus, non etiam de persona in personam. *Thom. Trivis. 1. decis. 49.*

A D T I T. XXX.

AD Num. 6. *in fin. adde*: Ubi incidenter nota, quòd Nuncius Apostolicus debeat servare Ferias, vel Curia Romanæ vel Civitatis in qua jus dicit. *Trivis. 1. decis. 31.*

A D T I T. XXXI.

Post verba de offic. legat. in 6. *adde*: Sic etiam non possunt agnoscere causas civiles Regularium contra ipsos motas, vel quovis modo definire. *Trivis. 1. decis. 33.*

A D T I T. XXXII.

AD Num. 4. *in fin. adde*: Ubi inci-

denter nota, quòd publici Doctores Magistratibus civilibus præponendi sint. *Vernul. Instit. polit. lib. 3. tit. 11. §. 7.*

A D T I T. XXXVIII.

AD finem Tituli post hæc verba L. 6. *hoc tit. adde*: Advocatus quidem potest in causis civilibus causam minus probabilem suscipere, dummodo cliens de majori probabilitate admonetur, non tamen licet in causa criminali dubia tueri partes Actoris sive Acusatoris, qui in tali casu graviter peccat contra reum, idem si agatur contra possessionem qui injustè vexatur, cùm in dubio judicetur pro eo. *Busenb. lib. 4. cap. 3. dub. 3.* In causa tamen criminali potest reum etiam fontem defendere, quia reus non tenetur ad pœnam nisi convictus, ergò potest illa per se, vel per alium avertere, donec convincatur. *Busenb. d. l.*

Item tenetur pauperibus in gravi necessitate gratis patrocinari sine notabili tamen suo incommodo.

Advocans scienter in causa injusta, tenetur parti contra quam patrocinium præstitit ex peccato commissionis, damna resarcire, parti autem cui inser-vivit, ex peccato omissionis. *Ita Busenbaum dicitis locis.*

A D T I T. XXXXI.

De Restitution.

AD Num. 6. post hæc verba: *l. quod omnes de R. 7. in 6. adde*: Præviâ causæ cognitione, in qua primò versatur, nam res minima sit, propter quam restitutio postulatur, neque enim ob mini-

minimam causam id, quod bona fide actum est, rescindi debet. *L. Res bonâ fide ff. de action. empte.* quod potissimum obtinet, si causâ majori præjudicium fieret, *l. 4. ff. b. t.* Præstat enim in re vel quantitate modica læsum manere eum, qui restitutionem petit, quam quid majus rescindi, quæ autem res minima vocetur, Judicis arbitrio committi debet. *Covar. lib. 1. var. resol. cap. 3. n. 11.*

Secundò in causâ cognitione versatur, an auxiliam commune & ordinarium supplicanti competere possit, quo habito ipsi succurrendum non est per remedium Extraordinarium *L. in causa 16. in princ. ff. de minor.* Quin tamen possit etiam in tali causa Pontifex seu Princeps si velit restituere & auxiliam extraordinarium impertiri, dubium non est *L. 1. §. desertur ff. de bon. possess. secund. tab.*

AD TIT. XXXXIII.

De Arbitr.

AD Num. 8. ad fin. adde: Nisi tamen sordes aut turpitude arbitri sit manifesta, tunc enim arbiter ad ferendum laudum compellendus non est, vel si litigatores ipsum infama verint. *L. sed §. 3. & 4. ff. b. t.*

Non cogatur etiam arbitrium susceptum prosequi, si se partes semel spreverint, & ad alium iyerint, etsi in continenti partes pœniteat. *L. 9. in fin. l. 10. & 11. ff. b. t.* Si plures sint arbitri, omnes adesse debent, adeò ut si duo ex tribus adsint, dictum illorum tertio absente nullius sit momenti. *L. sicuti 18. ff. eod. potuisse enim tertius reliquos*

duos in contrariam sententiam allatis rationibus traxisse, quamvis si omnes præsentés fuerint id prævaleat, in quod plures consentiunt, *d. l. 18.* Inimicitia etiam capitales si superaverint etiam cum altero litigatorum excusant arbitrum, uti & ætas vel adversa valetudo. *L. licet 17. ff. eod.* Quod etiam obtinet, si alter litigantium bonis cedat. *L. 17. in princ. ff. eod.* Ratio est, quod nulla foret exactio pœnæ contra illum, qui foris cessit. Eodem modo arbiter non tenetur sententiâ proferre, nisi uterque ex litigatoribus pœnam compromiserit, & quidem purè, nam si unus tantum compromitteret in pœnam claudicaret compromissum contra. *L. litigatores 11. §. penult. ff. b. t.*

AD LIBRUM II.

AD TITUL. I.

DE *judic. ad finem Tituli:* Porrò sine jurisdictione iudicium stare non potest, juxta vulgaram regulam quæ habet, quòd extra territorium jus dicenti impune non parcatur. *L. fin. ff. de jurisd.*

16. Jurisdictio definitur quod sit potestas publica statuendi & exequendi quid super negotio civili vel criminali, vel secundum Cujacium est notio, sive definitio causarum Magistratui proprio jure competens: ubi notio rectè ponitur loco generis, cum laxius pateat, & competat etiam Judicidato, qui tamen in definitione non comprehenditur.

17. Jurisdictio alia est voluntaria, alia

B 2